

رياست جمهوري
معاونت برنامه ريزي و نظارت راهبردي
مرکز آمار ايران

برنامه ملي آمار کشور

۱۳۸۴-۱۳۸۸

آبان ماه ۱۳۸۶

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	مقدمه
۵	برنامه ملی آمار (مصوب هیئت محترم دولت در تاریخ ۸۴/۵/۵)
۳۰	سند بخش آمار

مقدمه

توسعه کشورها ارتباطی تنگاتنگ با حجم و گستردگی سیستم‌های تولید و انتقال آمار و اطلاعات به عنوان یکی از پارامترهای اساسی، دارد. آمار و اطلاعات، قوی‌ترین ابزار برای ارزیابی عملکرد گذشته، برنامه‌ریزی آینده و تصمیم‌گیری در سطوح مختلف مدیریت می‌باشد. بنابراین نظام آماری و نظام برنامه‌ریزی، به عنوان دورکن مهم در خدمت توسعه و پیشرفت هر جامعه است. لیکن کارکرد موفق نظام آماری ارتباط تنگاتنگ با نظام برنامه‌ریزی کشور دارد.

برنامه ملی آمار کشور با توجه به ضرورت‌ها و الزام‌های ناشی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۸۸-۱۳۸۴) تهیه و تدوین شد. براساس ماده ۵۶ این قانون "دولت مکلف شد در پایان سال اول برنامه، به منظور شکل دهی «منظومه آمار ملی و مکانی کشور» نسبت به تهیه برنامه ملی آمار مبتنی بر اصلاح و تقویت نهاد مدیریت اطلاعات و آمار ملی کشور، استانداردها، ضوابط، تولید و ارائه آمارهای ثبتی، تقویت و ایجاد پایگاه‌های اطلاعات آماری و اطلاع‌رسانی، ارتقای فرهنگ آماری، چگونگی تعامل دستگاه‌ها، راهبري، هماهنگی‌های لازم را انجام و جهت اجرا و عملیاتی نمودن آن طی برنامه اقدام نماید".

لذا مرکز آمار ایران به عنوان مهم‌ترین تولیدکننده آمارهای رسمی کشور با مشارکت دستگاه‌های عمده تولید کننده آمار، نسبت به تهیه و تدوین برنامه ملی آمار کشور اقدام نمود. در این برنامه ضمن رعایت اصول بنیادی آمارهای رسمی (توصیه شده توسط بخش آمار سازمان ملل متحد) وضع گذشته و موجود فعالیت‌های آماری کشور مورد ارزیابی قرار گرفت و نقاط قوت و ضعف آن شناسایی شد. آن‌گاه در قالب یک بررسی مرتبط، هماهنگ و سازگار با چشم‌انداز بلند مدت جمهوری اسلامی ایران، تصویری از چشم‌انداز مطلوب آمار کشور ترسیم شد. تحقق این چشم‌انداز، ضمن تعیین اهداف، مأموریت‌ها و سیاست‌های اجرایی، متضمن اتخاذ راهبردهایی است که از رویکرد منطقی و مبتنی بر برنامه‌ریزی بلند حاصل شده باشد. از این رو در این برنامه برای ارتقای کلیه زمینه‌های مرتبط با آمار (آمارهای ثبتی، استانداردهای آماری، تحقیقات آماری، نیروی انسانی، کیفیت آمارها، فرهنگ آماری، تولید آمار و فناوری

اطلاعات و پایگاه اطلاعات آماری کشور) اقدامات راهبردی و اجرایی پیش‌بینی شده و تکالیفی به وزارت‌خانه‌ها و دستگاه‌های عمده تولید‌کننده آمار واگذار شده است. مجموعه این تکالیف در قالب بند هـ - از محور چهارم "سند تلفیقی اسناد توسعه بخشی و فرابخشی برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران" در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۵/۵ به تصویب هیأت محترم وزیران رسید. مرکز آمار ایران نیز در سال ۸۴ با همکاری دستگاه‌های اجرایی تولیدکننده آمار و با توجه به این تکالیف مصوب، اقداماتی را برای عملیاتی نمودن برنامه ملی آمار کشور شروع کرده و هر ۶ ماه یک بار گزارش اجرای موارد مربوط را به شورای عالی آمار ارائه می‌کند. انتظار می‌رود با اجرای این برنامه که سند توسعه آمار کشور محسوب می‌شود بسترهای رشد و توسعه جمهوری اسلامی ایران بیش از گذشته فراهم گردیده و تحکیم یابد.

متن کامل برنامه ملی آمار
مصوب جلسه مورخ ۸۴/۴/۸
شورای عالی آمار

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۸۴/۵/۵ به استناد ماده (۵۶) قانون برنامه چهارم توسعه کشور برنامه ملی آمار کشور را به شرح زیر تصویب نمود.

ماده ۱- تعاریف و مفاهیم

به منظور برداشت یکسان از واژه‌ها و اصطلاحات به کار رفته در برنامه ملی آمار کشور، تعاریف و مفاهیم برخی واژه‌های کلیدی در زیر ارایه می‌شود.

فعالیت آماری

فعالیت آماری، هرگونه فعالیت مرتبط با تأمین نیازهای آمارهای رسمی کشور شامل سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، آموزش، پژوهش، تولید، نظارت، ارزیابی، اطلاع‌رسانی و تحلیل است.

نظام آماری

نظام آماری عبارت است از مجموعه سازوکارها، دستگاه‌های اجرایی و واحدهای ذی‌ربط در مأموریت‌های آماری

آمارهای رسمی

آمارهای رسمی، اطلاعات عددی است که توسط دستگاه‌های اجرایی به منظور استفاده در امور مدیریتی، سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، پژوهشی و اطلاع‌رسانی در مورد وضعیت عمومی کشور تولید و منتشر می‌شود.

آمارهای ثبتی

آمارهای ثبتی آمارهایی هستند که در حین عملیات جاری و روزمره یک سازمان به دست می‌آیند.

ساماندهی آمارهای ثبتی

ساماندهی آمارهای ثبتی فرایندی است که با هدف ارتقای کمی و کیفی آمارهای ثبتی به بهبود و یا ایجاد سیستم مطلوب ثبت، انتقال و پردازش داده‌های ثبتی می‌پردازد.

پایگاه اطلاعات آماری کشور

پایگاه اطلاعات آماری کشور، محیط انباشت داده‌ها و اطلاعات آماری مورد نیاز برای آرایه آمارهای رسمی و فراداده‌های مرتبط با آن است که در مرکز آمار ایران مستقر می‌باشد. در این پایگاه، داده‌ها و اطلاعات آماری با بهره‌گیری از فناوری اطلاعات و ارتباطات و از طریق ارتباط با پایگاه‌های اطلاعات آماری دستگاه‌های اجرایی گردآوری، یکپارچه‌سازی و انباشت شده و به صورت آمارهای رسمی با شیوه‌های نوین اطلاع‌رسانی در گستره جهانی، به عموم کاربران عرضه می‌شود.

فرهنگ آماری

فرهنگ آماری، مجموعه نگرش و باور عمومی از آمار، چگونگی تولید، نشر، دستیابی و به کارگیری اطلاعات آماری در جامعه است.

دستگاه اجرایی

منظور از دستگاه اجرایی، تمامی وزارتخانه‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی و سایر واحدها است که به نحوی از آنجا از بودجه کل کشور استفاده می‌نمایند و کلیه دستگاه‌های موضوع ماده ۱۶۰ قانون برنامه چهارم نیز مشمول این تعریف می‌باشند.

ماده ۲- چشم انداز مطلوب آمار کشور

با الهام از چشم‌انداز بیست‌ساله جمهوری اسلامی ایران که در آن "ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در منطقه"، چشم‌انداز مطلوب آمار کشور به صورت زیر ترسیم می‌شود.

نظام آماری کشور نظامی کارا و پویا مبتنی بر فناوری‌های نوین و مشارکت توانمند و علمی تمام ارکان در مسیر تأمین نیازهای آمارهای رسمی کشور است که در آن آمارهای روزآمد، قابل اعتماد و متناسب با نیازهای آماری کاربران بر پایه‌ی روش‌های مطلوب و با کیفیت مورد قبول تهیه و با استفاده از شیوه‌های اطلاع‌رسانی جامع و مؤثر به صورت سریع، آسان و با حفظ محرمانگی اطلاعات فردی در دسترس کاربران قرار می‌گیرد. در این نظام، آمارهای ثبتی ساماندهی شده، فرهنگ آماری پاسخگویان، تهیه‌کنندگان و استفاده‌کنندگان آمار ارتقا یافته و زمینه‌های مشارکت مؤثر آنان در فرایندهای فعالیت‌های آماری تأمین می‌شود. در چشم‌انداز مطلوب، استفاده از آمار توسط مجموعه‌ی برنامه‌ریزان، سیاستگذاران و سایر کاربران به نحو فراگیر و مطلوب انجام شده و فرهنگ تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری و قضاوت بر پایه سنجش‌های متکی بر آمار و اطلاعات درست نهادینه می‌شود.

ماده ۳- اهداف، سیاست‌های کلی و راهبردها و سیاست‌های اجرایی

(۱) اهداف کیفی

- ◀ تهیه آمارهای رسمی روزآمد، با کیفیت مطلوب و تواتر زمانی
- ◀ اطلاع‌رسانی جامع آماری به صورت ارزان‌تر، سریع‌تر و متنوع‌تر
- ◀ نهادینه کردن تهیه و اجرای برنامه ملی آمار کشور
- ◀ بهینه‌سازی شیوه‌های تولید، تحلیل و اطلاع‌رسانی آماری با تأکید بر فناوری‌های نوین اطلاعات و ارتباطات (ICT)
- ◀ تهیه آمارهای مورد نیاز برای تولید و ارایه شاخص‌های توصیه شده سازمان‌های بین‌المللی

- ◀ همگامی با پیشرفت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه استانداردهای آماری و ارتقای جایگاه بین‌المللی کشور در زمینه آمار
- ◀ ارتقای جایگاه تهیه حساب‌های ملی در قالب حساب‌های چارچوب مرکزی نظام حساب‌های ملی (SNA)
- ◀ ساماندهی تولید آمارهای ثبتی
- ◀ اصلاح طبقه‌بندی‌های ملی با استفاده از طبقه‌بندی‌های بین‌المللی
- ◀ ارتقاء کیفی و توسعه پژوهش‌های آماری و کاربردی کردن آن‌ها
- ◀ افزایش اعتماد نسبت به آمارهای رسمی در جامعه و افزایش درک و باور عمومی به اهمیت آمار و کاربردهای آن
- ◀ استانداردسازی تعاریف و مفاهیم آماری در دستگاه‌های اجرایی و استانداردسازی سیستم‌های نرم‌افزاری مورد نیاز در تولید آمار
- ◀ افزایش انگیزه در پاسخگویان برای همکاری و مشارکت مناسب‌تر و ترغیب سیاست‌گذاران برای توجه جدی به آمار و به‌کارگیری آن در تصمیم‌گیری‌ها
- ◀ زمینه‌سازی فرهنگی برای پیشگیری از استفاده نادرست از آمار
- ◀ تقویت و اصلاح تشکیلات واحد آمار و اطلاعات در دستگاه‌های اجرایی کشور

۲) سیاست‌های کلی و راهبردها

- ◀ تمرکز سیاست‌گذاری و هدایت فعالیت‌های تولید آمارهای رسمی کشور
- ◀ اولویت دادن به تأمین آمارهای پایه و آمارهای مورد نیاز برنامه‌های توسعه‌ی کشور
- ◀ تمرکززدایی در تولید آمار
- ◀ توسعه تولید آمار به روش ثبتی
- ◀ ظرفیت‌سازی در فعالیت‌های آماری و توسعه منابع انسانی در جهت ارتقای کمی و کیفی تولید آمار
- ◀ مشارکت دادن بخش خصوصی در فعالیت‌های آماری

- ◀ ارتقای فرهنگ آماری
- ◀ بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در تولید آمار و توسعه اطلاع‌رسانی آماری
- ◀ ساماندهی انتشار آمارهای رسمی
- ◀ استقرار سیستم نظارت و ارزیابی در فرایند تولید آمار و اطلاع‌رسانی آماری

(۲) اهداف کمی

- ◀ تکمیل پست‌های بلاتصدی واحدهای آمار و اطلاعات دستگاه‌های اجرایی به میزان سالیانه ۱۸ درصد طی سال‌های برنامه چهارم توسعه
- ◀ افزایش سهم فارغ‌التحصیلان رشته آمار در واحدهای آمار و اطلاعات دستگاه‌های اجرایی به حداقل ۲۵ درصد تا پایان برنامه چهارم توسعه
- ◀ افزایش پوشش تولید آمارهای مورد نیاز برنامه چهارم توسعه در زمینه‌های اقتصادی از ۷۰ درصد به ۹۰ درصد
- ◀ افزایش پوشش تولید آمارهای مورد نیاز برنامه چهارم توسعه در زمینه‌های فرهنگی از ۵۰ درصد به ۹۵ درصد
- ◀ افزایش پوشش تولید آمارهای مورد نیاز برنامه چهارم توسعه در زمینه‌های اجتماعی از ۶۰ درصد به ۹۰ درصد
- ◀ تولید کامل حساب‌های پیش‌بینی شده در سیستم حساب‌های ملی (SNA۹۳)
- ◀ کاهش فاصله زمانی تولید تا انتشار آمارها براساس نظام عمومی انتشار داده‌ها (SDDS)
- ◀ ارتقای جایگاه کشور از نظر شاخص بین‌المللی "شناسه در دسترس بودن داده‌ها" از رده B به A
- ◀ ساماندهی و تقویت آمارهای ثبتی شامل مراحل طراحی، پیاده‌سازی، مکانیزاسیون و راه‌اندازی حداقل ۲ سیستم اطلاعاتی - عملیاتی در ۳۱ دستگاه اجرایی کشور
- ◀ ویرایش، بهنگام‌سازی، ترجمه، پیاده‌سازی و تدوین حداقل ۱۹ طبقه‌بندی بین‌المللی استاندارد (پیوست ۲)
- ◀ انجام حداقل ۱۵۰ طرح پژوهشی آماری تا پایان برنامه چهارم توسعه توسط دستگاه‌های اجرایی کشور

- بازنگري و استانداردسازي تعاريف و مفاهيم حداقل ۲۰۰۰
واژه از ارقام آمارهاي رسمي
- بازنگري ۱۲ طرح آمارگيري و انطباق آن با استانداردهاي
نوین بین‌المللي (پيوست ۳)

(۴) سياست‌هاي اجرايي

- رعايت اصول بنيادي آمارهاي رسمي
- الزام به استناد و استفاده از آمارهاي رسمي در
برنامه‌ريزي‌ها، سياست‌گذاري‌ها و تصميم‌گيري‌ها
- متناسب سازي واحدهاي آمار و اطلاعات در دستگاه‌هاي
اجرايي با وظائف و مسئوليت‌هاي محوله
- ايجاد انگيزش‌هاي لازم بمنظور جذب و نگهداري نيروي
انساني متخصص
- اولويت توليد آمار به روش ثبتي
- توجه به اصول مشتري‌مداري در تأمين نيازهاي آماري
کاربران
- رعايت بي‌طرفي در توليد آمارهاي رسمي
- حفظ محرمانگي اطلاعات فردي و امنيت داده‌هاي آماري
- هدايت پژوهش‌هاي آماري در زمينه‌هاي آمارهاي رسمي
- الزام به ارايه شاخص‌هاي ارزيايي كيفيت به همراه نتايج
طرح‌هاي آمارگيري

ماده (۴) به منظور هماهنگي و افزايش کارايي ارکان نظام آماري کشور، تا پايان سال دوم برنامه چهارم توسعه اقدام‌هاي ذيل انجام مي‌شود:

- ۱) سازمان مديريت و برنامه‌ريزي کشور موظف به اقدامات زير
مي‌باشد:
 - الف) مطالعه و بررسي قانون مرکز آمار ايران با تکیه بر اهداف،
وظايف و جايگاه مرکز و شوراي عالي آمار و واحدهاي آماري
دستگاه‌هاي اجرايي کشور در نظام آماري کشور و در صورت
لزوم ارايه لايحه اصلاحي به دولت
 - ب) فراهم نمودن تمهيدات لازم به منظور اصلاح و متناسب
سازي تشکيلات مرکز آمار ايران و واحدهاي آمار و اطلاعات

مستقر در دستگاه‌های اجرایی براساس مطالعات انجام شده

در بند الف

ج) فراهم نمودن تمهیدات لازم به منظور ارتقاء کمی و کیفی نیروی انسانی (جذب، نگهداری و آموزش) مرکز آمار ایران و واحدهای آماری سایر دستگاه‌های اجرایی متناسب با تشکیلات آنها

د) تعیین و اجرای راهکارهای لازم به منظور ارتقای انگیزه شغلی کارکنان واحدهای آمار و اطلاعات دستگاه‌های اجرایی (۲) دستگاه‌های اجرایی موظفند در طراحی و تدوین دوره‌های آموزشی مورد نیاز شاغلین واحدهای آماری، دوره‌های آموزشی اعلام شده توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی را ملحوظ نمایند.

۳) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است با همکاری شورای عالی آمار اقدامات لازم برای ایجاد گرایش آمارهای رسمی در رشته آمار به عمل آورد.

۴) به منظور بررسی و پیشنهاد سیاست‌ها، برنامه‌ها و اولویت‌های آماری استان‌ها و هماهنگی‌های بین دستگاهی جهت انجام فعالیت‌های آماری در راستای سیاست‌های شورای عالی آمار و برنامه ملی آمار کشور کارگروه آمار و اطلاعات استان ذیل ماده ۸۳ قانون برنامه چهارم توسعه (ماده ۷۰) تنفیذ شده قانون برنامه سوم توسعه) به ریاست استاندار تشکیل می‌شود. ترکیب اعضا و وظایف این کارگروه در سال اول برنامه به تصویب شورای عالی آمار خواهد رسید.

ماده (۵) به منظور اجرای طرح‌های مورد نیاز برنامه‌ی تولید آمار، مقایسه‌پذیری و جمع‌پذیر بودن اطلاعات آماری و ارتقای کیفیت نتایج حاصل از طرح‌های آماری:

الف) دستگاه‌های اجرایی موظفند طرح‌های آماری مورد نیاز خود را تا پایان تیرماه هر سال جهت طی مراحل تصویب در شورای عالی آمار به دبیرخانه شورا ارسال کنند.

ب) سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است اعتبارات مورد نیاز اجرای طرح‌های آماری کشور را پس از تصویب شورای عالی آمار در بودجه سنواتی دستگاه‌های ذی‌ربط لحاظ نمایند.

ج) سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است هر سال اعتبارات لازم برای انجام طرح‌های آماری اضطراری و پیش‌بینی نشده را که اجرای آن در همان سال لازم است در یک ردیف متمرکز منظور نماید. استفاده از اعتبارات این ردیف منوط به تصویب شورای عالی آمار خواهد بود. اعتبار مذکور در هر سال برنامه چهارم توسعه، حداقل ۳ میلیارد ریال خواهد بود.

د) مرکز آمار ایران موظف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی تعاریف و مفاهیم، طبقه‌بندی‌ها و سایر استانداردهای آماری مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی را تهیه و اعلام نماید.

ه) دستگاه‌های اجرایی موظفند در انجام آمارگیری‌ها، تعاریف و مفاهیم، طبقه‌بندی‌ها و سایر استانداردهای آماری تهیه شده توسط مرکز آمار ایران را رعایت نمایند. همچنین مرکز آمار ایران می‌تواند بر تمام مراحل تهیه، اجرا، استخراج و انتشار نتایج طرح‌های آماری، براساس آیین‌نامه‌ای که توسط شورای عالی آمار تصویب می‌شود هدایت و نظارت نماید.

و) مرکز آمار ایران موظف است حداکثر تا پایان شش‌ماهه اول سال دوم برنامه چهارم توسعه، ضوابط و آیین‌نامه مربوط به " نحوه ارزیابی و بهبود مداوم کیفیت آمارهای حاصل از طرح‌های آمارگیری" را تهیه نماید تا پس از تصویب شورای عالی آمار به دستگاه‌های اجرایی برای اجرا ابلاغ شود. کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلف به رعایت ضوابط و آیین‌نامه‌های مذکور خواهند بود.

ماده (۶) به منظور ساماندهی و استقرار نظام آمارهای ثبتي، و با هدف تأمین نیازهای پایگاه اطلاعات آماری کشور:

الف) دستگاه‌های اجرایی (پیوست ۱) مکلفند تا پایان برنامه چهارم توسعه نسبت به ساماندهی حداقل دو سیستم اطلاعاتی - عملیاتی خود براساس ضوابط پیشنهادی مرکز آمار ایران که تا پایان سال اول برنامه تدوین و به تأیید شورای عالی آمار خواهد رسید اقدام نمایند.

تبصره: دستگاه اجرایی مکلفند طرح‌های مربوط به ساماندهی سایر سیستم‌های اطلاعاتی - عملیاتی مورد نیاز پایگاه اطلاعات آماری کشور را تا پایان تیرماه هر سال به مرکز آمار

ایران ارسال کنند. مرکز آمار ایران باید طرح‌های مذکور را پس از بررسی و تأیید شورای عالی آمار به‌منظور تأمین اعتبار در بودجه سال بعد این دستگاه‌ها به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارسال نماید.

ب) دستگاه‌های اجرایی موظفند: داده‌های ثبتی موجود مورد نیاز پایگاه اطلاعات آماری کشور، بهنگام‌سازی چارچوب کارگاه‌های کشور و سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی را ترجیحاً به صورت برخط (Online) در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند. دستورالعمل مربوط به تعداد و عناوین اقلام اطلاعاتی، چگونگی و زمان‌بندی ارسال داده‌های ثبتی حداکثر تا پایان سال اول برنامه چهارم توسعه، توسط مرکز آمار ایران تهیه و ابلاغ خواهد شد.

ج) سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است ضمن فراهم نمودن زمینه‌های لازم برای استقرار نظام آمارهای ثبتی در دستگاه‌های اجرایی، اعتبار مورد نیاز برای استقرار سیستم‌های اطلاعاتی - عملیاتی دستگاه‌ها و ساماندهی و تأمین داده‌های ثبتی موجود و مورد نیاز تهیه و بهنگام‌سازی چارچوب‌های آماری کشور در بودجه دستگاه‌های اجرایی منظور نماید.

ماده (V) به‌منظور ساماندهی پژوهش‌های آماری:

الف) دستگاه‌های اجرایی موظفند طرح‌های پژوهشی مورد نیاز خود را تا پایان تیرماه هر سال (به استثنای طرح‌های پژوهشی سال ۸۴) به مرکز آمار ایران ارسال کنند. مرکز آمار ایران باید طرح‌های مذکور را پس از تأیید شورای عالی آمار، به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارسال کند.

ب) سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است اعتبار مورد نیاز تحقیقات آماری مصوب شورای عالی آمار را در برنامه تحقیقات کاربردی ذیل ردیف اصلی دستگاه‌های اجرایی در بودجه سنواتی تأمین نماید.

ج) پژوهش‌کننده آمار مکلف است اقدامات لازم را برای تقویت و حمایت پژوهش‌گران آمار در دستگاه‌های اجرایی انجام دهد.

ماده (۸) به منظور تسريع، تسهيل و ايجاد يکپارچگي در فرایندهای تولید، انباشت و اطلاع رسانی آمارهای رسمی برای استفاده در برنامه ریزی، سیاست گذاری و تصمیم گیری:

الف) مرکز آمار ایران موظف است:
– از طریق نیازسنجی مستمر آماری کاربران و سنجش مداوم میزان بهره مندی و رضایت مندی آنان از خدمات آماری ارایه شده، نسبت به اطلاع رسانی جامع و مؤثر متناسب با شیوه های نوین اطلاع رسانی در گستره جهانی براساس طرح های مصوب شورای عالی آمار اقدام نمایند.
– با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات نسبت به طراحی و ايجاد پایگاه اطلاعات آماری کشور، تغذیه و به روزرسانی اطلاعات آماری مورد نیاز پایگاه اقدام نماید.
ب) دستگاه های اجرایی موظفند:

– اطلاعات و آمارهای رسمی مورد نیاز پایگاه اطلاعات آماری کشور را طبق برنامه و استانداردهایی که در سال اول برنامه چهارم توسعه تدوین و به تصویب شورای عالی آمار خواهد رسید، متناسب با اعتبارات اختصاص یافته آماده نمایند.
– در ايجاد یا توسعه پایگاه اطلاعات آماری بخش و اطلاع رسانی از آن، استانداردهای مصوب شورای عالی آمار را رعایت نمایند.

ج) وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است به منظور ايجاد پایگاه های اطلاعات آماری و اطلاع رسانی جامع و مؤثر، نسبت به ايجاد بستر ارتباطی مطمئن، با سرعت مناسب و امنیت بالا اقدام نماید.

ماده (۹) به منظور بررسی و ارایه راه کارهای اجرایی برای ارتقای فرهنگ آماری

الف) مرکز آمار ایران مکلف است هر دو سال یک بار وضعیت فرهنگ آماری را به سنجش درآورده و نتیجه را پس از تأیید شورای عالی آمار برای بررسی و تصمیم گیری های مقتضی به هیأت دولت گزارش نماید.

ب) صدا و سیماي جمهوری اسلامی ایران مکلف است در طول برنامه چهارم توسعه با همکاری مرکز آمار ایران به‌طور مستمر اقدام به تولید و پخش برنامه در جهت ارتقای فرهنگ آماری و عمومی سازی آمار جامعه نماید.

ج) وزارت آموزش و پرورش مکلف است با همکاری مرکز آمار ایران:

– به منظور تقویت استعداد سنجش و اندازه‌گیری علمی کمیت‌ها و واقعیت‌ها در دانش آموزان، مطالب مناسب آماری را به صورت جذاب و با کیفیت با همکاری دستگاه‌های مرتبط تهیه و در برنامه‌های آموزشی و کتاب‌های درسی سطوح مختلف تحصیلی، تا پایان برنامه چهارم توسعه درج نماید.

– از سال دوم برنامه چهارم توسعه نسبت به طراحی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی حین خدمت برای معلمان آمار اقدام نماید.

د) وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است با همکاری مرکز آمار ایران نسبت به تهیه برنامه‌های مناسب برای ارتقای فرهنگ آماری از سال اول برنامه چهارم توسعه اقدام نماید.

ه) وزارت کشور مکلف است تمهیدات لازم را در عملیاتی شدن این ماده توسط استان‌داری‌ها و فرمان‌داری‌ها از طریق شورای برنامه‌ریزی و توسعه و کارگروه آمار و اطلاعات استان و کمیته‌های برنامه‌ریزی شهرستان‌ها فراهم نماید.

تبصره: آیین‌نامه‌های اجرایی بندهای "ب"، "ج"، "د" و "ه" که شامل چگونگی همکاری وزارت آموزش و پرورش، صدا و سیماي جمهوری اسلامی ایران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت کشور و مرکز آمار ایران است با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور پس از تأیید شورای عالی آمار به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

و) کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلف‌اند در تدوین برنامه‌ها و سیاست‌های خود به آمارهای رسمی تأییدشده استناد نمایند. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور بر حسن اجرای این بند نظارت خواهد داشت. دستورالعمل نظارتی مربوط تا پایان سال اول برنامه چهارم توسعه توسط سازمان مزبور تهیه و ابلاغ می‌شود.

ز) دستگاه‌های اجرایی موظفند در ارتباط با فعالیت‌های آماری خود در جهت ارتقای فرهنگ آماری جامعه، برنامه‌هایی را با همکاری مرکز آمار ایران تهیه و اجرا نمایند و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نیز موظف به حمایت و تأمین اعتبار لازم می‌باشد.

ماده (۱۰) به منظور گسترش ارتباطات بین‌المللی در زمینه آمارهای رسمی، ظرفیت‌سازی آماری و ارتقای دانش فنی متخصصان و کارشناسان؛ مرکز آمار ایران موظف است همکاری‌های آموزشی و پژوهشی دو یا چند جانبه با مجامع، نهادها، سازمان‌های آماری منطقه‌ای و بین‌المللی و مراکز آماری سایر کشورها، را تقویت نماید. تبصره: این ماده نافی همکاری‌های دستگاه‌های اجرایی با مجامع بین‌المللی تخصصی ذی‌ربط نخواهد بود.

ماده (۱۱) مبادله موافقت‌نامه و تخصیص اعتبارات مربوط به طرح‌های تولید آمار و ساماندهی آمارهای ثبتی دستگاه‌های اجرایی، شمول مواد ۴ الی ۹ با رعایت آیین‌نامه‌ی نظارتی مصوب بند ه ماده ۵ خواهد بود.

ماده (۱۲) مرکز آمار ایران برای انجام فعالیت‌های آماری در مواد ۴ الی ۹ این مصوبه از خدمات دستگاه‌های اجرایی، انجمن آمار ایران، دانشگاه‌ها و سایر نهادهای آماری غیردولتی، حسب مورد استفاده می‌کند.

ماده (۱۳) سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است اعتبارات مورد نیاز برنامه ملی آمار کشور را به شرح جدول پیوست ۲، تأمین و در لوائح بودجه سنواتی دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط منظور نماید.

تبصره: اعتبارات فعالیت‌های آماری دستگاه‌های اجرایی در ذیل برنامه آمارهای اختصاصی آنان منظور شود.

ماده (۱۴) مرکز آمار ایران مسئول حسن اجرای تکالیف مندرج در برنامه ملی آمار کشور است و موظف می باشد گزارش اجرای موارد مربوطه را هر ۶ ماه یکبار به شورای عالی آمار و سایر مراجع ذیربط ارائه نماید.

پیوست ۱ (موضوع بند الف ماده ۶ برنامه ملی آمار کشور)

فهرست دستگاه های اجرایی که تا پایان برنامه حداقل دو سیستم اطلاعاتی عملیاتی در آن ها استقرار خواهد یافت

وزارت آموزش و پرورش	۱۷	۱
وزارت امور اقتصادي و دارايي	۱۸	۲
وزارت امور خارجه	۱۹	۳
وزارت بازرگاني	۲۰	۴
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکي	۲۱	۵
وزارت ارتباطات و فناوري اطلاعات	۲۲	۶
وزارت تعاون	۲۳	۷
وزارت جهاد کشاورزي	۲۴	۸
وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح	۲۵	۹
وزارت راه و ترابري	۲۶	۱۰
وزارت صنايع و معادن	۲۷	۱۱
وزارت علوم، تحقيقات و فناوري	۲۸	۱۲
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامي	۲۹	۱۳
سازمان ميراث فرهنگي و گردشگري کشور	۳۰	۱۴
وزارت کار و امور اجتماعي	۳۱	۱۵
وزارت کشور		۱۶
وزارت مسکن و شهرسازي		
وزارت نفت		
وزارت نيرو		
سازمان انرژی اتمي		
سازمان تربيت بدني		
سازمان صدا و سيماي جمهوري اسلامي		
سازمان حفاظت محيط زيست		
بنیاد شهيد انقلاب اسلامي		
وزارت دادگستري		
کميته امداد امام خميني		
سازمان ثبت احوال کشور		
نيروي انتظامي		
وزارت رفاه و تأمين اجتماعي		
سازمان مديريت و برنامه ريزي کشور		
مرکز آمار ايران		

پیوست ۲ (موضوع بند ۱۰ اهداف کمی برنامه ملي آمار کشور)
 برنامه تهیه، پیاده‌سازی و بازنگری طبقه‌بندی‌ها

ردیف	شرح فعالیت	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸
۱	بازنگری طبقه‌بندی آموزش براساس ISCED					
۲	پیاده‌سازی طبقه‌بندی بین‌المللی کارایی، ناتوانی و سلامت (ICF)					
۳	بازنگری طبقه‌بندی رشته فعالیت‌های اقتصادی ایران براساس ISIC 3.1					
۴	بازنگری طبقه‌بندی مشاغل ایران براساس ISCO88					
۵	بازنگری طبقه‌بندی وضع شغلی براساس ICSE					
۶	پیاده‌سازی طبقه‌بندی محوری محصولات (CPC1.1)					
۷	پیاده‌سازی طبقه‌بندی وظایف دولت (COFOG)					
۸	تدوین طبقه‌بندی فرهنگی					
۹	بازنگری سیستم هماهنگ توصیف و کدگذاری کالا (HS)					
۱۰	پیاده‌سازی طبقه‌بندی مصرف فردی برحسب هدف (COICOP)					
۱۱	پیاده‌سازی طبقه‌بندی استاندارد بین‌المللی فعالیت‌های گردشگری (SICTA)					

ادامه پیوست ۲ (موضوع بند ۱۰ اهداف کمی برنامه ملی آمار)

					پیاده‌سازی طبقه‌بندی بین‌المللی حساب‌های سلامت (ICHA)	۱۲
					پیاده‌سازی طبقه‌بندی اهداف مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار (COPNI)	۱۳
					بازنگری طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی ایران براساس ISIC4	۱۴
					پیاده‌سازی طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌ها برای آمارهای گذران وقت (ICATUS)	۱۵
					بازنگری طبقه‌بندی بین‌المللی بیماری‌ها (ICD-10)	۱۶
					پیاده‌سازی طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌ها و مخارج حفاظت محیط زیست (CEPA)*	۱۷
					بازنگری طبقه‌بندی محوری محصولات براساس CPC.2*	۱۸
					پیاده‌سازی طبقه‌بندی مخارج تولیدکنندگان برحسب هدف (COPP)	۱۹

* ادامه فعالیت این دو طبقه‌بندی در سال ۱۳۸۹ انجام خواهد شد.

پیوست ۳ (موضوع بند ۱۲ اهداف کمی برنامه ملی آمار)

**بازنگری ۱۲ طرح آمارگیری و انطباق آن با استانداردهای
نوین بین‌المللی**

الف) طرح‌های جاری آماری:
هزینه و درآمد خانوارهای شهری
هزینه و درآمد خانوارهای روستایی
قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی
قیمت فروش محصولات و هزینه خدمات کشاورزی
(سرخرمن)
جمع‌آوری آمار کشتار دام
جمع‌آوری اطلاعات پروانه‌های ساختمانی

ب) طرح‌های عمرانی
قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری
قیمت تولیدکننده بخش صنعت
قیمت تولیدکننده بخش معدن
قیمت تولیدکننده گاوداری‌ها و مرغداری‌ها
محاسبه شاخص برابری قدرت خرید (PPP)
قیمت کالاها و صادراتی

پیوست ۴ (موضوع ماده ۱۳ برنامه ملی آمار کشور)
اعتبارات برنامه ملی آمار کشور در طول سال‌های برنامه
چهارم توسعه
ارقام:
میلیون ریال

موضوع	جمع	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸
توسعه نیروی انسانی و تقویت تشکیلات	۴۶۹	۳۰۴	۱۱۲	۱۵	۱۸	۲۰
طرح‌های آماری	۱۲۶۱۲۸۲	۱۵۶۵۵۸	۴۶۳۴۶۸	۱۵۳۳۷۲	۲۹۷۵۴۸	۱۹۰۴۳۴
آمارهای ثبتی	۱۹۴۳۹۶	۱۲۴۰۲	۲۸۸۰۵	۳۷۵۶۱	۴۸۵۱۸	۶۷۰۱۰
اسـتـانـداردهای آماری	۷۵۶۵	۱۲۴۰	۱۳۵۵	۱۶۰۰	۱۶۴۰	۱۷۳۰
بهبود کیفیت آمارها	۳۳۱	۶۴	۱۶۲	۹۵	-	-
تحقیقات آماری	۸۸۴۱۲	۸۴۱۲	۱۱۱۳۳	۱۵۹۵۸	۲۵۳۴۲	۱۷۶۶۷
توسعه فناوری اطلاعات و پایگاه اطلاعات آماری کشور	۱۹۴۳۸۴	۴۳۲۹۶	۴۶۳۸۱	۵۶۰۳۵	۲۸۷۷۲	۲۰۹۰۰
ارتقای فرهنگ آماری	۱۰۵۱۱۶	۱۶۷۲۰	۱۸۳۱۴	۲۰۸۵۵	۲۲۸۵۲	۲۶۳۷۵
جمع کل	۱۸۵۱۹۴۵	۲۳۷۹۹۶	۵۶۹۷۳۰	۲۸۵۴۹۱	۴۳۴۵۹۰	۲۳۴۱۳۶

برنامه ملي آمار کشور
مصوبه هیأت محترم دولت در تاریخ ۱۳۸۴/۵/۵

(بند هـ - از محور چهارم سند تلفیقی اسناد توسعه بخشی و
فرابخشی برنامه چهارم توسعه)

جمهوری اسلامی ایران
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

سند تلفیقی اسناد توسعه بخشی و فرابخشی
برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
جمهوری اسلامی ایران
موضوع بند(ز) ماده ۱۵۵ قانون برنامه چهارم توسعه

معاونت امور اقتصادی و هماهنگی
دفتر برنامه ریزی و مدیریت اقتصاد کلان
مرداد ۱۳۸۴

(بند ه - از محور چهارم سند تلفیقی اسناد توسعه بخشی و فرابخشی برنامه چهارم توسعه)

ه - آمار

رعایت و اجرای کلیه مفاد برنامه ملی آمار کشور موضوع ماده ۵۶ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور مصوب مورخ ۸۴/۴/۸ شورای عالی آمار لازم الاجراست، بخشی از اقدامات مهم و اساسی عبارتند از:

- مطالعه و بررسی قانون مرکز آمار ایران با تکیه بر اهداف، وظایف و جایگاه مرکز و شورای عالی آمار و واحدهای آماری دستگاههای اجرایی کشور در نظام آماری کشور **(سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور)**
- فراهم نمودن تمهیدات لازم برای اصلاح و متناسب سازی تشکیلات مرکز آمار ایران و واحدهای آمار و اطلاعات مستقر در دستگاههای اجرایی **(سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور)**
- فراهم نمودن تمهیدات لازم به منظور ارتقای کمی و کیفی نیروی انسانی مرکز آمار ایران و واحدهای آماری سایر دستگاههای اجرایی متناسب با تشکیلات آنها **(سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور)**
- تعیین و اجرای راهکارهای لازم به منظور ارتقای انگیزه شغلی کارکنان واحدهای آمار و اطلاعات دستگاههای اجرایی **(سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور)**
- تأمین اعتبارات لازم برای اجرای طرحهای آماری و سایر فعالیتهای آماری مصوب شورای عالی آمار **(سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور)**
- فراهم نمودن زمینه های لازم برای استقرار نظام آمارهای ثبتي **(سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور)**
- تهیه و اعلام تعاریف، مفاهیم، طبقه بندی و سایر استانداردهای آماری مورد نیاز دستگاههای اجرایی **(مرکز آمار ایران)**

- رعایت تعاریف و مفاهیم و طبقه‌بندی و استانداردهای اعلام شده از سوی مرکز آمار ایران
 - نظارت مرکز آمار ایران بر تمام مراحل تهیه، اجرا، استخراج و انتشار نتایج طرح‌های آماری
 - تهیه ضوابط و آیین‌نامه‌های مربوط به نحوه ارزیابی و بهبود کیفیت آمارهای حاصل از طرح‌های آمارگیری تا پایان ۶ ماهه اول سال ۱۳۸۵ (مرکز آمار ایران)
 - اطلاع‌رسانی جامع و مؤثر متناسب با شیوه‌های نوین اطلاع‌رسانی در گستره جهانی (مرکز آمار ایران)
 - طراحی و ایجاد پایگاه اطلاعات آماری کشور، تغذیه و به‌روز رسانی اطلاعات آماری مورد نیاز (مرکز آمار ایران)
- سنجش و ارزیابی وضعیت فرهنگ آماری و ارایه گزارش آن به هیئت دولت (مرکز آمار ایران)
 - تقویت و حمایت از پژوهشگران آمار در دستگاه‌های اجرایی (مرکز آمار ایران)
 - ایجاد گرایش آمارهای رسمی در رشته آمار دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی (وزارت علوم تحقیقات و فناوری)
 - ایجاد بستر ارتباطی مطمئن، با سرعت مناسب و امنیت بالا برای ایجاد پایگاه‌های اطلاعات آماری اطلاع‌رسانی (وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات)
 - منظور کردن مطالب مناسب آماری به صورت جذاب و با کیفیت مطلوب در برنامه‌های آموزشی و کتاب‌های درسی سطوح مختلف تحصیلی (وزارت آموزش و پرورش)
 - تهیه برنامه‌های مناسب برای ارتقای فرهنگ آماری از سال اول برنامه چهارم توسعه (وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)
 - تولید و پخش برنامه در جهت ارتقای فرهنگ آماری و عمومی‌سازی آمار در جامعه (صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران)

- طراحی و تدوین دوره‌های آموزشی مورد نیاز شاغلان واحدهای آماری در چارچوب دوره‌های آموزشی اعلام شده از طرف مرکز آمار ایران
- ارسال طرح‌های آماری توسط دستگاه‌های اجرایی به دبیرخانه شورای عالی آمار تا تیرماه هر سال جهت تصویب در شورای عالی آمار
- ساماندهی حداقل دو سیستم اطلاعاتی - عملیاتی براساس ضوابط پیشنهادی مرکز آمار ایران تا پایان سال اول برنامه چهارم توسعه **(دستگاه‌های اجرایی)**
- ارسال طرح‌های ساماندهی سایر سیستم‌های اطلاعاتی - عملیاتی دستگاه‌ها به مرکز آمار ایران تا پایان تیرماه هر سال جهت تصویب در شورای عالی آمار **(دستگاه‌های اجرایی)**
- ارسال داده‌های ثبتی مورد نیاز پایگاه اطلاعات آماری کشور، به‌هنگام‌سازی چارچوب کارگاه‌های کشور و سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی ترجیحاً به صورت برخط به مرکز آمار ایران **(دستگاه‌های اجرایی)**
- ارسال طرح‌های پژوهشی مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی به مرکز آمار ایران تا پایان تیرماه هر سال
- آماده کردن اطلاعات و آمارهای رسمی مورد نیاز پایگاه اطلاعات آماری کشور طبق استانداردهای مصوب شورای عالی آمار تا پایان سال اول برنامه چهارم
- تدوین برنامه‌ها و سیاست‌های دستگاه‌های اجرایی با استفاده و استناد به آمارهای رسمی مورد تأیید مرکز آمار ایران **(کلیه دستگاه‌های اجرایی)**